

Kjære årsmøte,

Denne uttalen er veldig relevant og setter et viktig tema på dagsorden: rekruttering i landbruket – og framtiden til norsk matproduksjon.

Jeg har bare 3 års fartstid som bonde, da jeg selv er oppvokst i boligfelt Skogn i Trøndelag, og hadde egentlig ingen planer om å bli bonde. For snart 10 år siden meldte jeg meg inn i Bygdeungsomslaget – og der fant jeg meg en melkebonde fra Namdalseid, og har nå et stort ønske om å bli heltidsbonde sammen med han.

En stor grunn til at jeg synes det er et enkelt valg å gå inn i drifta med mannen min, er fordi miljøet på Namdalseid er så fantastisk godt. Det er mange unge bønder, vi treffes over kaffe og vaffel, fagmøter, en fest i ny og ne, og vi hjelper hverandre. Og det er nettopp det her som er essensielt for å holde motivasjon og lysten opp. For å gå inn i yrke som bonde må man være engasjert, og man må ha lyst til å være bonde. Vi i laga må legge tilrette for at bønder kan skape nettverk, utveksle erfaringer, dele kunnskap og støtte opp under hverandre

Å velge å være bonde er ikke det samme som å ha et arbeid, det er en livsstil. Man er på arbeid døgnet rundt, heile året, særlig når man driver med dyr. Kua bryr seg ikke om det er jul, påske eller helg. Å da er det veldig godt å ha flere å støtte seg på.

I tillegg,

Skal unge tørre å satse, må økonomien være trygg. Landbruket i dag krever store investeringer for å henge med på utviklingen – enten det gjelder bygninger, utstyr, klima eller dyrevelferd. På Holstadsve er vi prisgitt at kårkallene våre har investert hele veien. På grunn av all jobben de har gjort, har vi kunnet investere for å bli med på utviklingen.

Regnskapet går i pluss.
Men realiteten er at vi har høy gjeld og sårbar likviditet.

Vi er helt avhengige av at melkprisen ikke går ned. At kjøttprisen holder seg. At kostnadene på diesel, kraftfôr og gjødsel ikke øker for mye. Og ikke minst, tilskuddene.

Det er små marginer – og små endringer kan få store konsekvenser.

Samtidig er velferdsordningene helt avgjørende. Muligheten til å ha avløser ved sykdom, ferie og i viktige livsfaser som svangerskap og småbarnstid betyr utrolig mye.

For unge som vurderer å gå inn i næringa, handler dette om noe helt grunnleggende: Får jeg til å kombinere familieliv og gårdsdrift, uten at det går utover økonomi?

Forbedringer i velferdsordningene er derfor ikke bare «goder» – det er helt nødvendig for rekruttering.

Å være bonde er en livsstil.

Det krever motivasjon, arbeidsglede og vilje til å legge ned en ekstra innsats – hver eneste dag.

Men det må også være mulig å leve av det.

Vi må ha:

Stabile rammevilkår, gode velferdsordninger og en økonomi som gjør at folk tør å satse.

For Norge trenger bønder.

Og vi trenger at flere tør å gå inn i landbruket.

For det er jo ganske artig å holde på 😊

Takk.